

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvineného **M. K. pre zločin vydierania** podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona prerokoval na verejnom zasadnutí 5. októbra 2011 v Bratislave dovolanie podané ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2010, sp. zn. 4To 124/2010 a podľa § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por. z dôvodu § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku rozhodol

t a k t o :

Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2010, sp. zn. 4To 124/2010, **bol** vo výroku o treste v ustanovení § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona

p o r u š e n ý z á k o n

Napadnutý rozsudok krajského súdu **sa** vo výroku o treste **z r u š u j e**.

Zároveň **sa z r u š u j ú** aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Bratislave **sa p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava v z 30. júna 2010, sp. zn. 1T 45/2010, bol obvinený M. K. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že

dňa 3. júla 2009 v čase asi o 11,00 hod. v B. pri stánku so zeleninou, pod hrozbami násilia, podpálenia auta nútil I. Z. a M. Z., aby mu platili 100 € tým spôsobom, že keď prišiel do stánku s ovocím a zeleninou, v ktorom sa nachádzali I. Z. a M. Z. v čase, kedy I. Z. písala na tabuľu ceny tovarov, zbadala M. K., ktorého sa opýtala, čo si želá, na čo jej povedal, že chce od nej každý mesiac 100 € za to, že im dával vedieť, kedy sú akcie v OD L. a následne jej začal vulgárne nadávať slovami „že je piča, kurva“, na čo mu I. Z. povedala, že mu nič nedá. M. K. reagoval tým, že sa jej začal vyhrážať slovami „že ju zabije, že zabije jej dcéru, že im podpáli stánok, že im zruší všetky prevádzky“, pričom na toto vyhrážanie vyšla M. Z., ktorá sa nachádzala v prednej časti stánku, ktorá sa opýtala, čo kričí a nadáva jej mame, na čo M. K. odpovedal, že chce svojich 100 €, lebo kvôli nim prišiel o prácu v OD L. a následne sa M. K. začal znova vyhrážať M. Z. tým spôsobom, že jej podpáli auto, že jej auto skončilo a taktiež aj ona, pričom sa M. Z. a I. Z. báli, že svoje vyhrážky uskutoční.

Za to bol obvinenému uložený podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 7, § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel všetkého druhu po dobu 1 (jedného) roka.

Zároveň súd zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T 169/2009, z 26. novembra 2009 vo výroku o treste, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na zrušený výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený M. K., na podklade ktorého Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. októbra 2010, sp. zn. 4To 124/2010, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil prvostupňový rozsudok výroku o treste.

Následne odvolací súd vo veci rozhodol sám tak, že na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému M. K., uložil

podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. a/, písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., s použitím § 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon uloženého trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. mu bol uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T 169/2009, z 26. novembra 2009, ako aj výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T 183/2009, zo 14. decembra 2009, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku, pretože týmto rozsudkom bol porušený zákon v ustanoveniach § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného M. K..

V písomných dôvodoch podaného dovolania uviedla, že u obvineného K. bolo potrebné ukladať súhrnný trest za dva prečiny a jeden zločin podľa § 41 ods. 2 Tr. por. za zohľadnenia § 38 ods. 3 Tr. zák.

Pri ukladaní súhrnného trestu je v posudzovanom prípade najprísnejšie trestným zločin vydierania s trestnou sadzbou 2 roky až 6 rokov. Vzhľadom na prevahu poľahčujúcich

okolností, bolo potrebné najprv znížiť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, t.j. na 2 roky – 4 roky a 8 mesiacov. A na takto upravenú trestnú sadzbu potom aplikovať asperačnú zásadu. Po zvýšení hornej hranice o 1/3, bolo potrebné páchateľovi vymerať trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody, a teda trest ukladať v rozmedzí 4 rokov 1 mesiac a 1/3 mesiaca až 6 rokov 2 mesiace a 2/3 mesiaca.

Tým, že odvolací súd neaplikoval asperačnú zásadu, nakoľko dospel po postupe podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. k záveru, že takto upravená sadzba nepodlieha asperácii a uložil M. K. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorého výkon mu podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov, porušil zákon v prospech obvineného M. K. a trest uložil v rozpore s ustanoveniami § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Tr. zák. mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo 7. októbra 2010, sp. zn. 4To 124/2010, bol vo výroku o treste porušený zákon v ustanoveniach § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného M. K.,
- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok Krajského súdu Bratislava zo 7. októbra 2010 sp. zn. 4To 124/2010, vo výroku o treste zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad,
- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu Bratislava prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril len obvinený K., prostredníctvom splnomocneného obhajcu. Uviedol, že s rozsudkom krajského súdu sa v plnej miere stotožňuje a poukazuje na jeho odôvodnenie. Navyiac ešte zdôraznil, že žije riadnym životom, prostriedky na obživu si zadávažuje poctivou prácou, chce sa aj naďalej vyvarovať akéhokoľvek protiprávneho konania, aby po vykonaní podmiennečného trestu súd mohol vysloviť, že sa v skúšobnej dobe osvedčil. Vyslovil presvedčenie, že trest ktorý mu krajský súd uložil je zákonný, primeraný a spravodlivý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatujú, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.) v stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 Tr. por.), pričom boli splnené jeho podmienky (§ 373 ods. 2 Tr. por., § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody uvedené v dovolaní a dospel k záveru, že sú dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., lebo došlo k porušeniu zákona.

V úvode pri posúdení dôvodnosti podaného dovolania je treba uviesť, že trestné činy, ktoré sú ústrednou kategóriou trestného práva hmotného, sa delia na prečiny a zločiny. Takáto kategorizácia trestných činov umožňuje presnejšie vyjadrenie ich rôznej závažnosti a škodlivosti, umožňuje podstatne odlíšiť zložitost' trestného konania o jednotlivých kategóriách trestných činov a má viaceré hmotnoprávne a procesnoprávne dôsledky. Za mnohé napríklad medzi hmotnoprávne dôsledky kategorizácie patrí, že niektoré tresty možno uložiť len za zločin, sú zákonom ustanovené rôzne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody za prečin a zločin a pod. Medzi najdôležitejšie procesnoprávne dôsledky bipartície patrí napríklad inštitút podmieneného zastavenia trestného stíhania, zmieru, ktorý je možný len pri prečinoch a pod.

Rozhodujúcim kritériom pre definovanie jednotlivých kategórii trestných činov je síce ich typová závažnosť, ale tá je vyjadrená len nepriamo znakmi formálnej stránky skutkových podstát a hornou hranicou trestnej sadzby trestu odňatia slobody, ktorý možno za jednotlivé trestné činy uložiť podľa osobitnej časti tohto zákona.

Pre určenie či ide o zločin alebo prečin, pritom nie je rozhodujúca výmera trestu, ktorú súd v konkrétnom prípade za trestný čin páchatel'ovi skutočne uloží. Jediným kritériom pri úmyselných trestných činoch je len výmera trestu odňatia slobody, resp. horná hranica trestu odňatia slobody, ktorý možno za trestný čin uložiť podľa tohto zákona.

V posudzovanom prípade odvolací súd ukladal obvinenému M. K. súhrnný trest za tri trestné činy, spáchané tromi skutkami, pričom dva sú z hľadiska kategorizácie trestných činov prečinnými (§ 348 ods. 1 Tr. zák.) a jeden je zločin (189 ods. 1 Tr. zák.). Z uvedeného je zrejmé,

že pri ukladaní súhrnného trestu sa súd mal riadiť ustanoveniami § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák.

V prípade, ak sa pri rozhodovaní o treste majú použiť ustanovenia o úprave trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona z dôvodu uvedeného v danom prípade v § 38 ods. 3 (prevaha poľahčujúcich okolností) a v § 41 ods. 2 Trestného zákona, konkrétne rozpätie trestnej sadzby sa určí tak, že najprv sa urobí úprava trestnej sadzby podľa príslušných ustanovení § 38 Trestného zákona a následne sa vykoná úprava trestnej sadzby podľa režimu § 41 ods. 2 Trestného zákona (tzv. asperačná zásada).

Tým, že odvolací súd neaplikoval asperačnú zásadu, nakoľko dospel po postupe podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. k záveru, že takto upravená sadzba nepodlieha asperácii a uložil obvinenému M. K. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorého výkon mu podmienene odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov, porušil zákon v prospech obvineného M. K. a trest uložil v rozpore s ustanoveniami § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Tr. zák. mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd v Bratislave po zrušení veci dovolacím súdom je povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 391 Trestného poriadku a prípadne zvažovať, vzhľadom na skutočnosti uvedené obvineným a jeho obhajcom JUDr. B. v rámci dovolacieho konania, aplikáciu ustanovenia § 39 Trestného zákona.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 5. októbra 2011

JUDr. Jana S e r b o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová